

บทความวิจัย (Research Article)

รูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่าน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

A MODEL OF COLLABORATIVE NETWORKS FOR FOSTERING READING COMPETENCY OF PRIMARY STUDENT SUKHOTHAI PROVINCE

Received: March 22, 2017

Revised: April 20, 2017

Accepted: April 25, 2017

ศิริวรรณ ขวัญมุก^{1*} และอนุชา กอนพวง²
Siriwan Kwanmook^{1*} and Anucha Kornpuang²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: kwanmook14142728@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารตัวแบบฯ และสังเคราะห์เอกสาร 2) สร้างรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาขั้นที่ 1 เพื่อสร้างกรอบการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 15 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 9 คน 3) ทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยการแต่งตั้งกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ จำนวน 27 คน และประธานเครือข่ายสถานศึกษา จำนวน 32 คน และ 4) ประเมินผลการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประธานเครือข่ายสถานศึกษา ตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษาและตัวแทนครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 86 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ 1 เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา และกลไกนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ มีการกำหนดโครงสร้าง และบทบาทหน้าที่ องค์ประกอบที่ 2 ระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 3 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการทำงานของกลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด 2) กระบวนการทำงานของกลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา และ 3) กระบวนการทำงานของกลไกนิเทศ ติดตามการขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ใน 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและจุดเน้น การจัดทำบัญชีค่าพื้นฐาน การจัดองค์การและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศ ติดตาม และการสร้างขวัญกำลังใจ เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบไปด้วย การสนับสนุนทรัพยากร สัมพันธภาพของบุคคลและหน่วยงานที่จัดการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

2. ผลการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า กลไกทั้ง 3 กลไก มีการดำเนินการขับเคลื่อนระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านฯ เป็นไปตามปฏิทินการดำเนินงานที่กำหนดของแต่ละกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ด้านประสิทธิภาพในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านผลลัพธ์ พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดสุโขทัย มีสมรรถนะการอ่านสูงขึ้น

คำสำคัญ: ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ การเสริมสร้างสมรรถนะการอ่าน

Abstract

This research aimed to develop a model of collaborative networks for fostering reading competency of primary students in Sukhothai province. The research procedure followed 4 steps; 1) studying the component of the collaborative networks for fostering reading competency of primary students in Sukhothai area office 2 which had good practice by using content analysis technique, 2) drafting the model of collaborative networks for fostering reading competency of primary students in Sukhothai province based on the data interviewed and discussed of 9 experts, 3) experimentation the model of collaborative networks for fostering reading competency of

primary students in Sukhothai province by 32 principals who are the head of connective schools, and 4) assessing the drafted the model of collaborative networks for fostering reading competency of primary students in Sukhothai province by setting the stage for brain-storming and discussing the opinions between 86 heads of connective school, representatives of schools' directors and representatives of Thai teachers.

The research findings were as followed:

1. A model of collaborative networks for fostering reading competency of primary students in Sukhothai province consisted of 2 components 1 conditions: 1) the mechanisms of collaborative networks for fostering reading competency including the province collaborative networks mechanisms, school collaborative networks mechanisms and school's supervisor collaborative networks mechanisms. 2) The system for fostering reading competency for primary' students including 6 main methods: 1) set up a goal and focus, 2) make term basis of words, 3) manage the organization and teaching activities, 4) measure and evaluate, 5) supervise, and 6) make the morale. Success conditions include: 1) resource support, 2) relationship of persons and entities, and 3) executive leadership.

2. The results experimentation of model consisted working process showed that mmechanism of the 3 network implemented according to the designated operating calendar of each partner network mechanism and result of assessing model found that all components of model were at a high level.

3. The result of assessing experimentation of a model of collaborative networks for fostering reading competency of primary students in Sukhothai province found that the effective was in high level and primary students in Sukhothai province got high reading competency.

Keywords: Collaborative Networks, Fostering Reading Competency

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 นั้นได้กำหนดทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C คือ Reading (อ่านออก), (W)riting (เขียนได้), (A)ritmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และ

นวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้) (Panich, 2012, pp. 16-21)

ในบรรดาทักษะการเรียนรู้ 3R x 7C นั้น Reading (การอ่าน) (W)riting (การเขียน) นั้น เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ แต่จากการสำรวจข้อมูลผลการทดสอบของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน มาโดยตลอด และจากการทดสอบ PISA (Programme for International Student Assessment) ปี 2546, 2549, 2552, 2555 และ 2559 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี ในประเทศไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) ทุกครั้งที่มีการทดสอบ (The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2014) และรวมถึงผลการทดสอบ O-NET (Ordinary National Education Test) ของนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในปีการศึกษา 2556, 2557 และ 2558 พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกปีการศึกษา (The Office of Basic Educational Commission, 2015)

ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และได้กำหนดให้ทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ (Bureau of Information and Communication Technology, 2009, pp. 1-3) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำนโยบายด้านการอ่านมาประกาศเป็นจุดเน้นและแนวทางการพัฒนาการอ่าน โดยนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีความสามารถอ่านออก เขียนได้ และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีความสามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง (The Office of the Basic Education Commission, 2008)

แม้ว่าการแก้ไขปัญหาการอ่านของนักเรียนจะกลายเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลาง ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาก็ตาม จากการศึกษาของผู้วิจัยยังไม่พบว่าจะมีวิธีการใดที่นำมาใช้แก้ไขปัญหานี้แล้วเกิดผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้ ซึ่งในทุกๆ วิธีการแก้ไขปัญหาการอ่านก็ยังมีจุดอ่อน ที่แตกต่างกัน อาทิเช่น หน่วยงานส่วนกลาง มักใช้วิธีการสั่งการแบบระบบราชการให้หน่วยงานภายใต้สังกัดและหน่วยงานที่จัดการศึกษา แปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ จึงมักพบปัญหาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหน่วยงานที่จัดการศึกษานั้นใช้แนวทางของส่วนกลางบ้าง พยายามคิดค้นหาวิธีการพัฒนาวัฒนธรรมของตนเองบ้าง ใช้วิธีการแก้ปัญหาการอ่านในลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้แต่ละหน่วยงานไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วางแผน ลงมือปฏิบัติร่วมกัน (Akaraboworn, et al., 2010) จะเห็นได้ว่าการแก้ปัญหาโดยใช้วิธีสั่งการแบบระบบราชการและการประกาศนโยบายในการสร้างการเปลี่ยนแปลงนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับส่วนกลาง (Macro) ลงไปสู่ส่วนย่อยที่เป็นหน่วยปฏิบัติ (Micro) หรือเริ่มจากส่วนพื้นที่ (Micro) และพยายามขยายผลไปสู่ส่วนใหญ่ (Macro) ต่างก็พบปัญหาดังที่กล่าวข้างต้น หากวิเคราะห์จะพบว่า จุดร่วมกันของทั้ง 2 แนวคิดในการสร้างการเปลี่ยนแปลงนั้นคือ จุดเชื่อมต่อกันตรงกลางที่

เปรียบเสมือนกลไกข้อต่อ (Missing link) ที่เชื่อมระหว่างนโยบายกับภาคปฏิบัติที่จะเป็นตัวทำให้ฝ่ายปฏิบัติเข้าใจเป้าหมายของนโยบาย สามารถใช้พลังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนในฐานะผู้มีประสบการณ์จริงในพื้นที่ คิดค้นหาวิธีการไปสู่เป้าหมายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งงานวิจัยที่จะเข้าถึงคนในพื้นที่และช่วยตอบโจทย์ได้จริงนั้น จำเป็นต้องเป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ABC (Area-Based Collaborative Research for Development) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม PAR (Participatory Action Research) ที่ออกแบบให้มีการศึกษา การเรียนรู้ และการทำงานร่วมกันของคนในพื้นที่เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ ในที่สุดจะพัฒนาไปสู่การเป็นกลไกสร้างการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน (Buasai, 2011)

จากการศึกษาต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 เป็นต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) มีตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีผลจากการพัฒนาการอ่านออก เขียนได้ พบว่า ปีการศึกษา 2557 นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ 100% ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่บริหารจัดการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านยอดเยี่ยม และรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ OBEC AWARDS 2 ปีติดต่อกัน ทั้งด้านวิชาการและด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2, 2014) และอีกทั้งกำลังอยู่ในความสนใจของหน่วยงานที่จัดการศึกษาต่างสังกัดในจังหวัดสุโขทัย อาทิเช่น สถานศึกษาสังกัดสำนักงานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ต่างให้ความสนใจเนื่องจากพบปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาเช่นเดียวกัน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำรูปแบบและกระบวนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ABC (Area-Based Collaborative Research for Development) มาพัฒนารูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ที่ยึดพื้นที่จังหวัดเป็นตัวตั้ง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของพื้นที่บนพื้นฐานความร่วมมือของคนในพื้นที่ เพื่อเป็นกลไกเชื่อมร้อยนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้เร็วขึ้น และเป็นแบบอย่างในการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริงและเกิดความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

4. เพื่อประเมินการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

การศึกษาเอกสารตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตารางการสังเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) สังเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับองค์ประกอบและปัจจัยความสำเร็จของตัวแบบการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย แบ่งเป็น 2 ขั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การยก (ร่าง) รูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยนำผลข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 15 คน แล้วผู้วิจัยร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัดสุโขทัย ประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อยก (ร่าง) รูปแบบฯ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 2 บทบาทหน้าที่ของกลไก องค์ประกอบที่ 3 วิธีการทำงานของกลไก และองค์ประกอบที่ 4 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ เงื่อนไขความสำเร็จประกอบไปด้วย 1) การสนับสนุนทุนการวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของหน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัด และ 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 และแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง สังเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย สังเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัยตามแผนการดำเนินงาน ได้แก่ 1) การจัดตั้งกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ 2) การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ กระบวนการทำงานและการขับเคลื่อนระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย และ 3) กลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือขับเคลื่อนระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย และแบบสอบถามความคิดเห็นของประธานเครือข่ายสถานศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัยของกลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา เป็นแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบฯ โดยการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประธานเครือข่ายสถานศึกษา ตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษา และตัวแทนครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 86 คน และเอกสารรายงานผลการประเมินสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 347 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย เป็นแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และตารางการสังเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า องค์ประกอบของตัวแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กลไกเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย กลไกเครือข่ายสถานศึกษา และกลไกเครือข่ายสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ โครงสร้าง (สัดส่วน คุณสมบัติและการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง) และบทบาทหน้าที่

3) วิธีการทำงาน ใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและจุดเน้น การจัดทำบัญชีค่าพื้นฐาน การจัดองค์การ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการนิเทศ ติดตาม และ 4) กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ ประกอบด้วย การจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเสนอผลงาน เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบไปด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผลการสร้างรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ 1 เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา และกลไกนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ มีการกำหนดโครงสร้าง และบทบาทหน้าที่ องค์ประกอบที่ 2 ระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการทำงานของกลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด 2) กระบวนการทำงานของกลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา และ 3) กระบวนการทำงานของกลไกนิเทศ ติดตามการขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ใน 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและจุดเน้น การจัดทำบัญชีค่าพื้นฐาน การจัดองค์การและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศ ติดตาม และการสร้างขวัญกำลังใจ เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบไปด้วย การสนับสนุนทรัพยากร สัมพันธภาพของบุคคลและหน่วยงานที่จัดการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

3. ผลการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า การจัดตั้งกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการแต่งตั้งคำสั่งกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ 3 กลไก ลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ตามคำสั่งที่ 769/2559 วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 ประกอบด้วย กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด จำนวน 10 คน กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา จำนวน 9 คน และคำสั่งที่ 783/2559 วันที่ 6 กรกฎาคม 2559 ประกอบด้วย กลไกนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ จำนวน 8 คน จัดประชุมองค์คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้ง 3 กลไก เพื่อรับทราบการแต่งตั้ง บทบาทหน้าที่ ขององค์คณะบุคคลในแต่ละกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ และดำเนินการขับเคลื่อนระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย เป็นไปตามปฏิทินการดำเนินงานที่กำหนดของแต่ละกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ประสิทธิภาพของการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นของประธานเครือข่ายสถานศึกษา ตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษาและตัวแทนครูผู้สอนภาษาไทย ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลลัพธ์ของการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคี

เครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยการสรุปรวบรวมผลการประเมินสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาของสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 347 โรงเรียน พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดสุโขทัย มีสมรรถนะการอ่านสูงขึ้น

อภิปรายผล

1. รูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ 1 เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา และกลไกนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ มีการกำหนดโครงสร้าง และบทบาทหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับ Tulsook (2005) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล เป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินการด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khwanmun, et al. (2013, pp. 124-135) การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตชายแดนไทย-พม่า พบว่า ด้านกระบวนการ เน้นการปฏิบัติจริงโดยมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง และสอดคล้องกับแนวคิดของ Buasai (2011) ที่ได้กล่าวไว้ว่า งานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ABC (Area-Based Collaborative Research for Development) เป็นงานวิจัยที่ออกแบบให้มีการศึกษาและทำงานร่วมกันของคนในพื้นที่ ซึ่งเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของปัญหาต้องเป็นกลไกขับเคลื่อนหลักในการสร้างการเปลี่ยนแปลงบนพื้นฐานความร่วมมือของคนในพื้นที่ สามารถใช้พลังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นหาวิธีการไปสู่เป้าหมายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Akaraboworn, et al. (2010) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมและสร้างสภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของนักเรียน ต้องยึดหลักการสร้างเครือข่ายและให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมทางการศึกษาจะทำให้เกิดพลังพัฒนาการศึกษาที่เข้มแข็งอันจะเป็นรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนตลอดไป องค์ประกอบที่ 2 ระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 3 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการทำงานของกลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด 2) กระบวนการทำงานของกลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา และ 3) กระบวนการทำงานของกลไกนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ใน 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและจุดเน้น การจัดทำบัญชีค่าพื้นฐาน การจัดองค์การและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศ ติดตาม และการสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonrugs, et al. (2014, pp. 147-159) ที่ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน ขั้นตอนที่ 3 การจัดองค์การ ขั้นตอนที่ 4 การอำนวยการ ขั้นตอนที่ 5 การควบคุม ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผล และขั้นตอนที่ 7 การปรับปรุงและพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sitthongsi, et al. (2015, pp. 105-114) ได้ศึกษากระบวนการบริหารงานกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์การ ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล และขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุง ทั้งนี้ทุกขั้นตอนของกระบวนการต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิก สอดคล้องกับ Arkomkong (2007, pp. 49-57) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของความร่วมมือ ดังนี้ คือ 1) ขั้นคิด 2) ขั้นวางแผน 3) ขั้นลงมือทำ 4) ขั้นติดตามประเมินผล และ 5) ขั้นรับผลประโยชน์ร่วมกัน และเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบไปด้วย การสนับสนุนทรัพยากร สัมพันธภาพของบุคคลและหน่วยงานที่จัดการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

2. การทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัยของทั้ง 3 กลไก พบว่า 1) ผลการจัดตั้งกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการแต่งตั้งคำสั่งกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ 3 กลไก ประกอบไปด้วย กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายจังหวัด จำนวน 9 คน กลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายสถานศึกษา จำนวน 10 คน และกลไกนิเทศ ติดตามการขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายความร่วมมือ จำนวน 8 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับผลการวิจัยของ Samawimol (2015) ที่ทำการวิจัยและพัฒนากิจการเชิงพื้นที่เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบไปด้วย คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินการวิจัย และคณะกรรมการภาคีเครือข่ายสถานศึกษา คณะกรรมการระดับปฏิบัติ ในสถานศึกษา คณะกรรมการประสานงาน และคณะกรรมการวัดและประเมินผลสมรรถนะการอ่านของนักเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Khumbunchoo (2015) เรื่อง การวิจัยและพัฒนากิจการเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำคุณภาพสถานศึกษาขนาดกลางในจังหวัดลำปาง ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตัวแทนนักวิชาการและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษาและตัวแทนครูผู้สอน 2) ผลการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ กระบวนการทำงานขับเคลื่อนระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย โดยใช้การประชุมแบบเป็นทางการของกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้ง 3 กลไก พบว่า องค์คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือรับทราบการแต่งตั้ง บทบาทหน้าที่ขององค์คณะบุคคลในแต่ละกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Samawimol (2015) พบว่า คณะทำงานรับทราบการแต่งตั้งและบทบาทหน้าที่ แล้วยังเป็นไปทำนองเดียวกันกับผลการวิจัยของ Khumbunchoo (2015) พบว่า คณะทำงานรับทราบการแต่งตั้งและบทบาทหน้าที่ และ 3) ผลการขับเคลื่อนระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัยของทั้ง 3 กลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือ พบว่า สามารถดำเนินการเป็นไปตามแผนการดำเนินงานและปฏิทินที่กำหนด ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Samawimol (2015) พบว่า กลไกการจัดการเชิงพื้นที่เพื่อเสริมสร้าง

สมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย มีการดำเนินงานในภาพรวม สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน 2 ปี และยังเป็นไปในทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ Khumbunchoo (2015) พบว่า กลไกการจัดการเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำคุณภาพสถานศึกษาขนาดกลางในจังหวัดลำปาง ในภาพรวมสามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน 2 ปี

3. ผลการประเมินการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ประสิทธิภาพของการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลลัพธ์ของการทดลองขับเคลื่อนรูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดสุโขทัยมีสมรรถนะการอ่านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Samawimol (2015) พบว่า สมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2558 เพิ่มขึ้น และผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัดสุโขทัยเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการอาจจะกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดฐานการพัฒนาในระดับพื้นที่จังหวัดเป็นตัวตั้ง (Area-Based Collaborative Research for Development) เพราะจังหวัดถือเป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงระหว่างระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ไปสู่การปฏิรูปการศึกษาได้อย่างแท้จริง และอาจจะผลักดันให้เป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติที่บูรณาการไปกับการปฏิรูประบบการศึกษาอื่นๆ ของแต่ละพื้นที่ต่อไป

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจจะกำหนดระบบโครงสร้างกลไกภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านในระดับพื้นที่จังหวัด และระบบการนิเทศ ติดตาม ให้ความสำคัญชัดเจนเป็นรูปธรรม และมีความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนระบบเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

1.3 จังหวัด หน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัด เครือข่ายสถานศึกษา สถานศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในระดับพื้นที่จังหวัด เพื่อขับเคลื่อนระบบการศึกษาด้านอื่นๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านแบบ คิทธิวิเคราะห์ ขั้นสูงของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

2.2 ควรศึกษารูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านของนักเรียนทุกระดับ ในลักษณะพื้นที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายจากหลายภาคส่วนเข้ามาหนุนเสริมและเชื่อมต่อการจัดการศึกษาของพื้นที่จังหวัดให้เกิดความยั่งยืน เช่น มหาวิทยาลัย สถาบันอาชีวศึกษา สถาบัน

การพลศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล การศึกษานอกระบบ นักข่าว นักสังคมสงเคราะห์
สภาวัฒนธรรมจังหวัด และองค์คณะบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ฯลฯ

References

- Akaraboworn, P., et al. (2010). *Network building and participatory*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Arkongkong, S. (2007). *A collaboration model of Tambon Administration Organization of basic education management in the Lower Northern Region of Thailand*. Ramkhamhaeng research journal of humanities and social science, 10(2), 49-57. [in Thai]
- Boonrugs, C., Jansila, V., Mejang, S., & Wannasri, J. (2014). A cooperative management model for resource utilization on bachelor's degree programs in vocational institutes. *Journal of Education Naresuan University*, 16(3), 147-159. [in Thai]
- Buasai, S. (2011). *ABC: Area-based collaborative research*. Bangkok: Amarin Printing and Publishing. [in Thai]
- Bureau of Information and Communication Technology. (2009). *Thailand Cabinet started "Reading to be National Agenda"*. Retrieved December 14, 2015, from bumrung@emisc.moc.go.th [in Thai]
- Khumbunchoo, J. (2015). *A research and development of area based management to reduce the differences of medium schools in Lampang Province*. Lampang: The Thailand Research Fund. [in Thai]
- Khwanmun, P., Chanbanchong, C., Pakdeewong, P., & Kornpuang, A. (2013). The development of the model for public service activity management in schools under the primary education service areas on Thailand – Myanmar border. *Journal of Education Naresuan University*, 15(special), 124-135. [in Thai]
- Panich, W. (2012). *The ways to build learning for students in 21st Century*. Bangkok: Sodsri – Saritwong Foundation. [in Thai]
- Samawimol, M. (2015). *A research and development of area based management for fostering reading competency of Primary Student Sukhothai Province*. Sukhothai: Thailand Research Fund. [in Thai]

- Sitthongsi, B., Sungkawadee, P., Jansila, V., & Mejang, S. (2015). A model for administration of networking school cluster in primary educational service area office. *Journal of Education Naresuan University*, 17(4), 105-114. [in Thai]
- Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2. (2014). *A model of collaborative network for developing reading competency of elementary students in Sukhothai primary educational service area office 2*. Sukhothai: Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2. [in Thai]
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2014). *PISA Project in Thailand 2012*. Bangkok: Seven Printing Group. [in Thai]
- The Office of the Basic Education Commission. (2008). *Announcement: Focus and guideline for developing reading of students*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission. [in Thai]
- The Office of Basic Educational Commission. (2015). *E-MES Report*. Bangkok: The Office of Basic Educational Commission. [in Thai]
- The Office of Educational Council. (2011). *System to enhance the participation in students development*. Bangkok: Prikwarn Graphic. [in Thai]
- Tulsook, P. (2005). *The development of model and operational efficiency of the schools in Thailand* (Doctoral dissertation). Phitsanulok: Naresuan University. [in Thai]